

Budynek wielofunkcyjny w kontekście ruin Zamku Drahim w Starym Drawsku

Dyplomant: **Ksawery Czyński**

Opiekun naukowy: dr inż. arch. **Maciej Płotkowiak**

Opis autorski:

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt zespołu obiektów o charakterze edukacyjno-kulturalnym z dodatkowymi funkcjami rekreacyjno-sportowymi oraz gastronomią w sąsiedztwie ruin Zamku Drahim w Starym Drawsku. Przyjęte rozwiązania formalne i skala założenia zostały dopasowane do kontekstu otwarcia widokowych i walorów krajobrazowych okolicy. Obiekt łączy funkcje potrzebne lokalnej społeczności z potencjałem turystycznym miejsca wiążącym się z ruinami zamku. Założenie skomponowano z kilku rozczłonkowanych brył, nawiązujących swoimi kubicznymi kształtami oraz spadzistymi dachami, do lokalnych tradycji architektonicznych. Dominantą całego zespołu jest zadaszona wieża widokowa – miejsce obserwacji zabytkowego zamku i rozległych krajobrazów nad jeziorami Drawsko i Żerdno.

U podstaw przyjętych rozwiązań formalnych (kubiczne kształty oraz spadziste dachy) leżało dążenie do uzyskania form stosunkowo prostych, nawiązujących do lokalnej tradycji. Wykończenia elewacji są nowoczesne, ale na tyle dyskretne i zrównoważone, że nie tworzą mocnych kontrastów do zabudowy całej miejscowości. Ponadto, całe założenie znajduje się w bardzo trudnym projektowo sąsiedztwie zabytkowego zamku, co wymagało zastosowania szczególnie spokojnych i nie dominujących form architektonicznych. Wszystkie bryły składające się na ośrodek kulturalno-edukacyjny tworzą harmonijny układ z dominantą wieży, a ich skala została dobrana tak, by nie przytłoczyła zamku i nie zasłoniła istniejących otwarcia widokowych.

Funkcje kulturalno-edukacyjne zlokalizowane zostały w większości w północnym skrzydle budynku. Pomieszczenia przeznaczone na wykłady lub warsztaty, zaprojektowano jako szereg stosunkowo niedużych sal, które skalą odpowiadają potrzebom lokalnej społeczności. Skrzydło północne położone jest pomiędzy zamkiem i kościołem, a więc w strefie pozbawionej zgiełku i spektakularnych otwarcia widokowych, co powinno zapewnić atmosferę sprzyjającą twórczej pracy. W skrzydle południowym, otwartym na jezioro, zamek i podzamcze ulokowano strefę gastronomiczną (restauracja) oraz rekreacyjno-sportową (pomost dla żeglarzy i wędkarzy). Program funkcjonalny uzupełnia dominantą całego zespołu w formie zadaszonej wieży widokowej. Element pomyślany jest, jako miejsce obserwacji założenia zabytkowego zamku i rozległych krajobrazów nad jeziorami Drawsko i Żerdno, w istotny sposób podnoszący walory turystyczne i rekreacyjne regionu.

Opinia promotora:

Ruina zamku Drahim w Starym Drawsku leży obecnie na terenie Pomorza Zachodniego. Pomijając spory o przebieg granic Pomorza Zachodniego, można z pewnym uproszczeniem jego obszar utożsamiać z terenami historycznego Księstwa Pomorskiego. Kultura i sztuka Księstwa zawsze wykazywała ciężenie w kierunku zachodnim z przewagą oddziaływań z terenów Niemiec. W opisanych okolicznościach kontekst niepozornej ruiny polskiej twierdzy granicznej w Drahimiu, wykracza znacznie poza sferę turystycznej osobliwości, zyskując rangę świadka polskiej racji stanu. Zamek został zniszczony w XVIII w. i od tego czasu pozostawał ruiną. Do znacznego pogorszenia stanu technicznego zachowanej konstrukcji murowej przyczyniły się wydatnie fatalne remonty wykonane po II wojnie światowej, jak również niedawne przejście obiektu w ręce prywatne.

Autor pracy dyplomowej wykazał się w pierwszym rzędzie dojrzałością emocjonalną, która pozwoliła mu odrzucić natrętną koncepcję lokalizacji obiektów kubaturowych na terenie ruiny zamku i lokalizację „w najpiękniejszym miejscu” zastąpić lokalizacją z widokiem na „najpiękniejsze miejsce”. Po wtóre autora cechuje wrażliwość społeczna, która zaowocowała wypracowaniem koncepcji funkcjonalnej, wbrew historycznemu kontekstowi miejsca, mającej na celu głównie realizację potrzeb społeczności lokalnej, a funkcja obsługi ruchu turystycznego stanowi zaledwie jej uzupełnienie.

W efekcie u podnóża wzgórza zamkowego w uroczych okolicznościach przesmyku między jeziorami Drawsko i Żerdno zaprojektowany został kameralny zespół zabudowy pawilonowej mieszczącej między innymi centrum kulturalno-edukacyjne, pomieszczenia ekspozycyjne, w tym małe muzeum oraz obiekt gastronomiczny.